

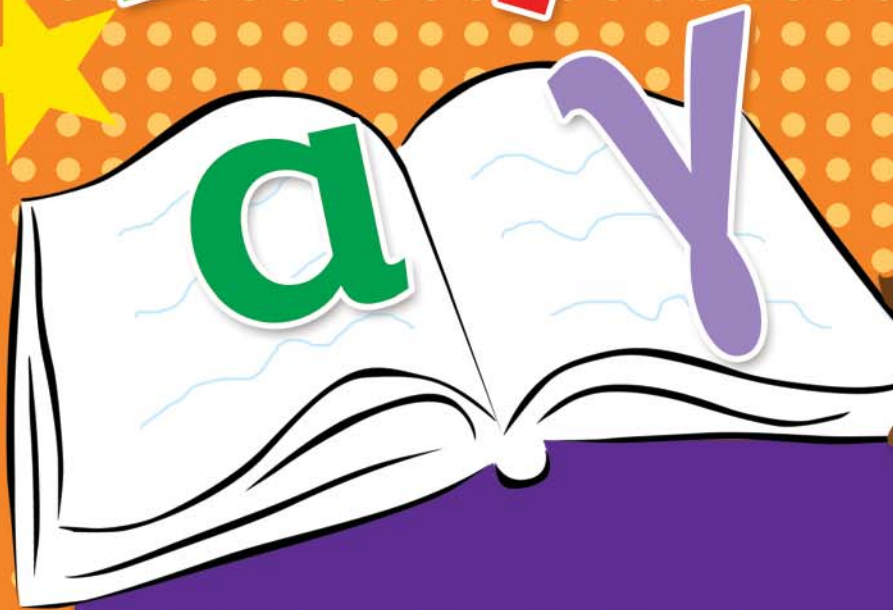
Γιάννης Ζαχαρόπουλος

Α

Β

Γ

Δ

ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΕΣΤ

Γλώσσα
ΣΤ' Δημοτικού

Μέρος
1ο

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Βασισμένο στην ύλη του σχολικού βιβλίου

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Γρήγορα ΤΕΣΤ

Γλώσσα Στ' Δημοτικού

ΣΤ' 1

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Βασικό λεξιλόγιο

- θυμάμαι, λαγωνικό, κομμένος -η -ο, χαρακτήρας, εμφάνιση, Λυκαβηττός, παμπάλαιος -α -ο, ξύλινος -η -ο, προκλητικός -ή -ό, ανοιχτός -ή -ό, τσαλαπετεινός, δακρύζω
- ταξιδιώτης, πληρώνω, ευκαταφρόνητος -η -ο, ψυχραιμία, εξωφρενικός -ή -ό, καθυστέρηση, αμετάπειστος -η -ο, εφημερίδα, έγκαιρα, αναγγέλλω, τρένο, μυθιστόρημα, αρνούμαι, χρησιμοποιώ, έγκαιρα, μεταφορικός -ή -ό
- διήμερος -η -ο, συμμετοχή, προκαταβάλλω, πραγματοποιώ, χιονοδρομικό, ξένοιαστος -η -ο, χιονοδρομία, σακίδιο, προσανατολισμός, φύση, σημείωση, γυαλιά

Γραμματικά – Συντακτικά φαινόμενα

α) Οι χρόνοι του ρήματος

Τι δηλώνουν οι χρόνοι του ρήματος στην οριστική:

Παροντικοί χρόνοι: Δηλώνουν μια ενέργεια που γίνεται ή έχει ολοκληρωθεί στο παρόν.

- **Ενεστώτας:** Περιγράφει μια ενέργεια που εξελίσσεται στο παρόν ή που επαναλαμβάνεται συνήθως.
Π.χ. Ο υδραυλικός επισκευάζει τη βλάβη. – Καθημερινά φτάνουν στο γραφείο του δεκάδες επιστολές.
- **Παρακείμενος:** Περιγράφει μια ενέργεια η οποία έχει ήδη ολοκληρωθεί τη στιγμή που μιλάμε.
Π.χ. Η Μαρία έχει λύσει όλες τις ασκήσεις. – Το κρέας έχει ψηθεί.

Παρελθοντικοί χρόνοι: Δηλώνουν μια ενέργεια που έγινε στο παρελθόν.

- **Παρατατικός:** Περιγράφει μια ενέργεια που γινόταν στο παρελθόν συνεχώς ή επαναλαμβανόταν σε τακτά διαστήματα.
Π.χ. Όλο το πρωί διάβαζε τα μαθήματά της. – Τα βράδια η γιαγιά μάς έλεγε παραμύθια.
- **Αόριστος:** Περιγράφει μια ενέργεια που έγινε στο παρελθόν και είχε συνοπτικό χαρακτήρα.
Π.χ. Πότισα τα λουλούδια το πρωί. – Το απόγευμα έβρεξε.
- **Υπερσυντέλικος:** Περιγράφει μια ενέργεια που έγινε στο παρελθόν και που είχε ολοκληρωθεί πριν αρχίσει μια άλλη ενέργεια που έγινε επίσης στο παρελθόν.
Π.χ. Όταν χτύπησε το τηλέφωνο, είχε τελειώσει το διάβασμά της. – Το έργο είχε ολοκληρωθεί από τον περασμένο Νοέμβριο.

Μελλοντικοί χρόνοι: Δηλώνουν μια ενέργεια που θα γίνει ή θα έχει ολοκληρωθεί στο μέλλον.

- **Συνοπτικός Μέλλοντας:** Περιγράφει μια ενέργεια που θα γίνει και θα τελειώσει σε κάποια μελλοντική στιγμή.
Π.χ. Θα ζωγραφίσω ένα λουλούδι – Το απόγευμα θα περάσω από το σπίτι σου.
- **Εξακολουθητικός Μέλλοντας:** Περιγράφει μια ενέργεια που θα γίνεται στο μέλλον εξακολουθητικά (συνεχώς) ή θα επαναλαμβάνεται σε τακτά διαστήματα.
Π.χ. Όλο το πρωί θα διαβάζει τα μαθήματά της. – Κάθε Σαββατοκύριακο θα πηγαίνουν στο εξοχικό τους.
- **Συντελεσμένος Μέλλοντας:** Περιγράφει μια ενέργεια η οποία θα γίνει στο μέλλον και θα έχει τελειώσει πριν ολοκληρωθεί μια άλλη ενέργεια.
Π.χ. Όταν περάσεις από το σπίτι, θα έχω τελειώσει τα μαθήματά μου. – Θα έχω φτάσει στον σταθμό πριν αναχωρήσει το τρένο.

β) Όμοια σύμφωνα (ββ, γγ, κκ, λλ, μμ, νν, ππ, ρρ, σσ, ττ)

Λέξεις όπως: Σάββατο, αγγελία, εκκλησία, άλλος, κόμμα, συνεννόηση, θάρρος, θάλασσα, πράττω κτλ. γράφονται με δύο όμοια σύμφωνα. Κατά τον συλλαβισμό τα όμοια σύμφωνα χωρίζονται, καθώς δεν αρχίζει από αυτά ελληνική λέξη. Π.χ. **Σάβ-βα-το, θάρ-ρος, εκ-κλη-σί-α, ιπ-πό-της, άλ-λος** κτλ.

γ) Επιρρηματικοί προσδιορισμοί του χρόνου

Ο χρόνος εκφράζεται με:

- **χρονικά επιρρήματα** (τώρα, πριν, μετά, χτες, σήμερα, αύριο, αργά, νωρίς, πέρυσι, φέτος, απόψε, ποτέ, κάποτε, όποτε, έπειτα, μόλις, αμέσως, σπάνια, συχνά, καθημερινά, συνέχεια κ.ά.).
Π.χ. *Θα επιστρέψει **αύριο**. – Γυμνάζεται **καθημερινά**.*
- **επιρρηματικές φράσεις που δηλώνουν χρόνο** (κάπου κάπου, πότε πότε, εδώ και δύο εβδομάδες, μέρα με τη μέρα, πού και πού, όλο τον χρόνο κτλ.). Π.χ. *Έρχεται **κάπου κάπου** και μας βλέπει. – **Πού και πού** ρωτάει για σένα.*
- **προθετικές φράσεις** (ή αλλιώς **εμπρόθετοι προσδιορισμοί**): αποτελούνται από την πρόθεση και τη λέξη με την οποία αυτή συνδυάζεται.
Π.χ. *Η απαγόρευση της κυκλοφορίας ισχύει **από σήμερα**. – Θα επιστρέψει **σε ένα μήνα**.*
- **σύνθετες προθετικές φράσεις**: αποτελούνται από επίρρημα, πρόθεση και τη λέξη με την οποία αυτή συνδυάζεται. Π.χ. *Θυμήθηκα το όνομά του **ύστερα από μέρες**.*
- **ονοματικές φράσεις** (αιτιατική – γενική) / επιρρηματική χρήση της πτώσης.
Π.χ. *Θα πάμε στο Αρχαιολογικό Μουσείο **την Τετάρτη**. – Θα τα ξαναπούμε **του χρόνου**.*
- **χρονικές μετοχές**
Π.χ. ***Πλησιάζοντας** στο σημείο συνάντησης, η καρδιά του άρχισε να χτυπά δυνατά. – **Μπαίνοντας** στο κατάστημα, είδα τη θεία μου.*
- **χρονικές προτάσεις**
Π.χ. ***Ενώ πλησιάζα στο σπίτι μου**, είδα κόσμο συγκεντρωμένο στην πλατεία. – Θα έρθω στο πάρκο να παίξουμε **όταν τελειώσω τα μαθήματά μου**.*

δ) Εξαρτημένες χρονικές προτάσεις

Χρονικές ονομάζονται οι προτάσεις που εισάγονται με τους **χρονικούς συνδέσμους** (όταν, όποτε, μόλις, πριν [να], προτού, αφού, αφότου, μετά που, ώσπου, μέχρι που/να, ενώ, καθώς, όσο, έως ότου) και δηλώνουν πότε γίνεται αυτό που εκφράζει η κύρια πρόταση.

Π.χ. – ***Όταν βλέπει τα εγγόνια του**, η ψυχή του γαληνεύει.
– **Όσο έβλεπα τηλεόραση**, η αδερφή μου τακτοποιούσε το δωμάτιό της.
– Θα πάρετε την αμοιβή σας **αφού ολοκληρώσετε την εργασία σας**.*

Οι χρονικές προτάσεις έχουν άρνηση **δε(ν)**, εκτός αν εισάγονται με έκφραση που περιέχει να, οπότε έχουν άρνηση **μη(ν)**.

Π.χ. ***Όταν δε διαβάζω**, παίζω με τους φίλους μου.– Ζυμώνουμε και προσθέτουμε λίγο λίγο το χλιαρό νερό, **ώσπου να μην κολλάει η ζύμη στα χέρια**.*

ε) Επίθετα σε -(ι)κός -(ι)κή -(ι)κό

Τα επίθετα με κατάληξη -(ι)κός, -(ι)κή, -(ι)κό γράφονται με γιώτα.

Π.χ. *οδικός, ταξιδιωτικός, μεταφορικός, ευγενικός, μαγικός κ.ά.*

Εξαιρούνται: δανεικός, θηλυκός, γλυκός, λιβυκός, κεραμεικός.

Ονοματεπώνυμο .....

Ημερομηνία: / /

1. Συμπλήρωσε τα κενά και τόνισε όπου χρειάζεται.

5

Η θεία Μαργαρίτα έμενε σε μια **παμπάλ.....η** μονοκατοικία με θέα τον **Λ.....καβ.....τό**. Το σπίτι της ήταν πάντοτε **αν.....χτό** για εμάς, τα ανίψια της, και **δάκρ.....ζε** από χαρά κάθε φορά που μας έβλεπε. Παίζαμε για ώρες στον μεγάλο της κήπο με τον Έκτορα, ένα πανέξυπνο **λαγ.....νικό** με **κομ.....νη** ουρά. **Θ.....μάμαι** πως τίποτα δεν εξόργιζε τον Έκτορα περισσότερο όσο ένας **τσαλαπετ.....νός** που **προκλ.....τικά** επισκεπτόταν τον κήπο του αναζητώντας τροφή.

2. Βοήθησε τη Μαργαρίτα να συμπληρώσει σωστά τον παρακάτω πίνακα. Το παράδειγμα θα σε βοηθήσει.

2,5

Ενεστώτας	Αόριστος	Συνοπτικός Μέλλοντας
κερδίζεις	κέρδισες	θα κερδίσεις
	ένωσαν	
		θα δανείσει
πλησιάζουμε		
ζωγραφίζετε		
		θα επιστρέψω

3. Ο Λεωνίδας δυσκολεύεται με την ορθογραφία ορισμένων λέξεων. Μπορείς να τον βοηθήσεις; Συμπλήρωσε τα κενά με τα κατάλληλα γράμματα, όπως στο παράδειγμα, και τόνισε όπου χρειάζεται.

2,5

α) Η βάφτιση θα γίνει το Σάββατο, στην ε.....λησία του Αγίου Νικολάου.

 β) Αγαπούσε πολύ τη **θάλα.....α** και, καθώς δεν του έλειπε το **θα.....ος**, αποφάσισε να πραγματοποιήσει αυτό το παράτολμο ταξίδι.

 γ) Στο Λονδίνο υπάρχουν πολλοί **Έ.....ηνες** φοιτητές.

 δ) Το **πρόγρα.....α** των εκδηλώσεων θα ανακοινωθεί άμεσα.

 Χρωμάτισε τα που συγκέντρωσες από τις παραπάνω ασκήσεις.

Σειρά: ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΕΣΤ – ΓΛΩΣΣΑ
Κυκλοφορούν 3 τεύχη για κάθε τάξη
Καλύπτουν την ύλη και των τριών τριμήνων

Γρήγορα τεστ – Γλώσσα ΣΤ΄
Καλύπτει την ύλη του Β΄ τριμήνου

Μέρος
1ο

Συνοπτική
θεωρία

Παραδείγματα

Χρόνος που απαιτείται για το ΤΕΣΤ

Τίτλος κεφαλαίου

(αντιστοιχεί στο βιβλίο του Οργανισμού)

Ασκήσεις

Αυτοαξιολόγηση

Αξιολόγηση:
Οι πόντοι που
αντιστοιχούν
σε κάθε άσκηση

Ενότητα 1η Ταξίδια, τόποι, μεταφορικά μέσα

Βασικό λεξιλόγιο
θυμάμαι, λαγωνικό, κοιμένος -η -ο, χαρακτήρας, εμφάνιση, Λιμνο-
προκλητικός -η -ο, ανοιχτός -η -ο, ταξιδιωτής, πληρώνω, ευκαταφρόνητος -η -ο,
ταξιδιωτής, πληρώνω, ευκαταφρόνητος -η -ο, μεταφορικός -η -ο,
δημερός -η -ο, ξύλινος -η -ο,
σοπιώ, έγκαιρα,
μονοδρομία,

0-10' **1. Τα ψάθινα καπέλα**

Όνοματεπώνυμο ..... Ημερομηνία: / /

1. Συμπλήρωσε τα κενά και τόνισε όπου χρειάζεται. 5

Η θεία Μαργαρίτα έμενε σε μια **παμπάλ**.....η μονοκατοικία με θέα τον **Λ**.....**καβ**.....τό.
Το σπίτι της ήταν πάντοτε **αν**.....**χτό** για εμάς, τα ανίψια της, και **δάκρ**.....ζε από χαρά
κάθε φορά που μας έβλεπε. Παίζαμε για ώρες στον μεγάλο της κήπο με τον Έκτορα, ένα
πανέξυμνο **λαγ**.....**νικό** με **κοι**.....νη ουρά. **Θ**.....**μάμαι** πως τίποτα δεν εξόργιζε τον
Έκτορα περισσότερο όσο ένας **τσαλαπετ**.....**νός** που **προκλ**.....**τικά** επισκεπτόταν τον
κήπο του αναζητώντας τροφή.

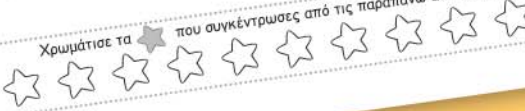
2. Βοήθησε τη Μαργαρίτα να συμπληρώσει σωστά τον παρακάτω πίνακα. 2,5
Το παράδειγμα θα σε βοηθήσει.

Ενεστώτας	Αόριστος	Συνοπτικός Μέλλοντας
κερδίζεις	κέρδισες	θα κερδίσεις
	ένωσαν	θα δανείσει
πλησιάζουμε		θα επιστρέψω
ζωγραφίζετε		

3. Ο Λεωνίδας δυσκολεύεται με την ορθογραφία ορισμένων λέξεων. 2,5
Μπορείς να τον βοηθήσεις; Συμπλήρωσε τα κενά με τα κατάλληλα γράμματα,
όπως στο παράδειγμα, και τόνισε όπου χρειάζεται.

α) Η βάφηση θα γίνει το Σάββατο, στην ε.....λησία του Αγίου Νικολάου.
β) Αγαπούσε πολύ τη **θάλα**.....**α** και, καθώς δεν του έλειπε το **θα**.....**ος**, αποφάσισε
να πραγματοποιήσει αυτό το παράτολμο ταξίδι.
γ) Στο Λονδίνο υπάρχουν πολλοί **Έ**.....**ηνες** φαγητές.
δ) Το **πρόγρα**.....**α** των εκδηλώσεων θα ανακοινωθεί άμεσα.

Χρωμάτισε τα που συγκέντρωσες από τις παραπάνω ασκήσεις.

ISBN 978-960-569-150-9

9 789605 1691509

Κωδ. μη/σης 18.554